

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 22. maaliskuuta 2019
(OR. en, de, cs)

Toimielinten välinen asia:
2018/0082(COD)

7607/19
ADD 1 REV 1

CODEC 693
AGRI 154
AGRILEG 60

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Maatalouden erityiskomitea / neuvosto
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI hyvän kauppatavan vastaisista käytännöistä yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa (ensimmäinen käsittely) <ul style="list-style-type: none"> – Säädöksen hyväksyminen – Lausumat

---

Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteinen lausuma

Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio korostavat, että maatalous- ja elintarvikemarkkinoiden avoimuus on toimivan maatalous- ja elintarvikeketjun keskeinen osa, jonka avulla talouden toimijat ja viranomaiset voivat tehdä paremmin tietoon perustuvia valintoja ja toimijat saavat paremman käsityksen markkinoiden kehityksestä. Komissiota kannustetaan jatkamaan työtään markkinoiden avoimuuden lisäämiseksi EU:n tasolla. Tässä yhteydessä voidaan esimerkiksi tehostaa EU:n markkinoiden seurantakeskuksia koskevaa työtä ja parantaa maatalous- ja elintarvikeketjun hinnanmuodostusmekanismien analysointiin tarvittavien tilastotietojen keräämistä.

Tanskan lausuma

Tanska kannattaa hyvän kauppataivan vastaisia käytäntöjä elintarvikeketjussa koskevasta direktiivistä aikaansaattua kompromissia pitäen mielessä seuraavat seikat.

Ensinnäkin Tanska on tietoinen siitä, että on tärkeää vahvistaa maanviljelijöiden asemaa elintarvikeketjussa. Tanskassa tämän kannalta on keskeistä, että suuri osa maanviljelijöistä on järjestäytynyt osuuskuntiin. Siksi Tanska on pyrkinyt neuvotteluissa varmistamaan, että direktiivi on yhteensopiva osuuskuntamallin kanssa. Tanskan käsityksen mukaan lopullinen kompromissi turvaa osuuskuntamallin, koska siinä käsitellään maksujen määräaikoihin ja kirjallisiin sopimuksiin liittyviä osuuskuntien erityispiirteitä.

Toiseksi Tanska on direktiivin soveltamisalan osalta jatkuvasti kannattanut komission ehdotusta pk-yritysten suojelemisesta, koska tämä vastaa tarkasti perussopimuksessa olevaa direktiivin oikeusperustaa ja tavoitetta turvata viljelijöille kohtuullinen elintaso.

Kolmanneksi on olennaista, että hyvän kauppataivan vastaisten käytäntöjen torjunta ei vaaranna sisämarkkinoiden toimintaa eikä maatalouspolitiikan jatkuvaa markkinasuuntatuneisuutta. Tämän takia Tanska painottaa, että on tärkeää varmistaa, että direktiiviä pidemmälle menevät kansalliset säännöt noudattavat sisämarkkinasääntöjä.

Saksan ja Luxemburgin yhteinen lausuma

Saksa ja Luxemburg olettavat, että 5 artiklan 1 kohdan toinen virke ei anna jäsenvaltioiden viranomaisille väliintulo-oikeutta muiden jäsenvaltioiden alueella.

Tšekin tasavallan lausuma

Tšekin tasavalta kannattaa rakentavan toimintatavan hengessä hyvän kauppataivan vastaisista käytännöistä yritysten välillä elintarvikeketjussa esitettyä direktiiviehdotuksen kompromissitekstiä. **Se kuitenkin pitää edelleen ehdotuksen heikkoutena direktiivin soveltamisalaa, joka perustuu direktiiviehdotuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun "dynaamiseen malliin".**

Tšekin tasavalta katsoo, että direktiivin ehdotettu soveltamisala ei osaltaan paranna tarpeeksi Euroopan unionin sisämarkkinoiden toimintaa. Ehdotuksessa ei esimerkiksi ratkaista kysymystä, joka koskee elinkeinotoiminnan leviämistä, sen alueellista laajentumista tai talouden toimijoiden välisiä yhteyksiä ja kumppanuuksia. Ehdotuksen käytännön täytäntöönpanon osalta ei myöskään voida taata, että yksinkertaistamisen ja hallinnollisen rasituksen keventämisen periaatteet toteutuisivat.

Hyvän kauppataivan vastaiset käytännöt, joilla on dominovaikutus koko elintarvikeketjuun, pysyvät hyvän kauppataivan vastaisina riippumatta siitä, minkä kokoiseen toimijaan ne vaikuttavat kielteisesti.

Ne vaikuttavat kielteisesti työllisyyteen, heikentävät kilpailukykyä sekä vähentävät investointeja ja innovointia.

Tšekin tasavalta katsoo, että mikään ei estä laajentamasta direktiiviehdotuksen soveltamisalaa kaikkiin ostajiin. Direktiivillä voidaan myös suojata kaikkia toimittajia muuttamatta oikeusperustaa (SEUT 43 artiklan 2 kohta). Unionin tuomioistuin on todennut, että EU:n toiminnasta tehdystä sopimuksessa ei määritellä, minkä tyyppisiä yhteisöjä voidaan säännellä sopimuksen yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevien määräysten nojalla. Jättämällä automaattisesti soveltamisalan ulkopuolelle yhteisöt, jotka eivät ole pk-yrityksiä, rikottaisiin itse asiassa SEUT 40 artiklan 2 kohdassa määrättyä syrjäntäkieltoa, jolla kielletään samankaltaisessa tilanteessa olevien tuottajien erilainen kohtelu.

Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan maatalousalalla toteutettavilla toimilla, joiden erityistavoitteena on turvata viljelijöiden elintaso, kuten käsiteltävällä hyvän kauppataivan vastaisia käytäntöjä koskevalla ehdotuksella, voidaan säännellä myös yhteisöjä, jotka eivät ole pk-yrityksiä (asia C-535/03, Unitymark ja North Sea Fishermen's Organisation, tuomio 23.3.2006 sekä asia C-331/88, Fedesa ym., tuomio 13.11.1990). Ulottamalla soveltamisala suuriin toimittajiin varmistettaisiin, että kaikkien maataloustuottajien suojelu on edelleen prioriteettina.

Hyvän kauppataivan vastainen käytäntö on hyvän kauppataivan vastainen riippumatta niiden toimittajien tai ostajien koosta, joihin se vaikuttaa kielteisesti. Jotta direktiivillä edistettäisiin kestäväää ja toimivää elintarvikeketjua, sen olisi suojattava kaikkia toimittajia kaikilta ostajilta riippumatta näiden toimijoiden liikevaihdon suuruudesta. Vain tällä tavalla EU:ssa voidaan luoda elintarvikeketju, joka on oikeudenmukainen toimittajille ja ostajille. Siksi Tšekin tasavalta pyytää Euroopan komissiota seuraamaan ehdotetun direktiivin toimimista käytännössä ja tarvittaessa ehdottamaan direktiivin soveltamisalan ulottamista kaikkiin yhteisöihin.
